

SLOVENSKI ODPRAVI NA EVEREST IN NA AMA DABLAM STA SE VRNILI IZ HIMALAJE

GORA JE HOTELA IN NI HOTELA

MARJAN RAZTRESEN

Letošnje zadnje marčne dni, 29. marca, sta z ljubljanskega letališča na zelo ambiciozni poti odšli dve majhni slovenski alpinistični odpravi: v prvi, ki je bila deležna izjemnega zanimanja najširše javnosti, so bili vodja **Viki Grošelj**, alpinistični smučar **Davo Karničar**, ki se je odločil smučati čisto z vrha 8848 metrov visokega Mount Everesta v bazni tabor, zdravnik **dr. Damijan Meško**, fotograf **Stane Klemenc** in tehnični vodja **Tone Škarja**, v Katmanduju pa se jim je kot snemalec pridružil še Splitčan **Stipe Božič**, v drugi, ki je namerala preplezati prvenstveno smer v osrednjem delu severozahodne stene 6828 metrov visokega himalajskega lepota Ama Dablama, pa so bili vodja odprave **Vanja Furlan** in alpinista **Zvonko Požgaj** in **Tomaž Humar**.

NEUSPEŠEN PRVI POSKUS

Prvi se je 16. maja vrnil domov **Tomaž Humar**, nekaj dni za njim, 28. maja, **Vanja Furlan** in **Zvonko Požgaj**, vsi trije ovenčani s slavo zaradi popolnega uspeha na gori in v steni, ki so se je lotili.

Trije mušketirji so 31. marca pripotovali v Katmandu, prestolnico Nepala, štiri dni pozneje z majhnim letalom odleteli v Luklo, kar jim je prihranilo kakšnih 14 dni hoje, in 11. aprila postavili na nadmorski višini 4700 metrov bazni tabor pod Ama Dablalom. Od 13. do 15. aprila so opravili aklimatizacijski vzpon na 6180 metrov visoki *Imjatse*, in sicer po treh smereh, 21. aprila pa sta se **Humar** in **Furlan** že odpravila v »svojo« steno, v katero sta vstopila na višini 5180 metrov. V slabem vremenu sta isto pozno popoldne na višini 5630 metrov dosegla serak in tam postavila šotor. V njem sta prebila naslednja dva dni, ker zaradi sneženja in plazov nista mogla nadaljevati vzpona. Dne 24. aprila sta se dvakrat odpravila višje, pa ju je spet ustavilo slabo vreme: prvič je začelo snežiti in se plaziti na koncu prvega raztežaja, drugič pa na koncu četrtega prav na začetku najtežjega dela smeri. Tako sta se bila prisiljena vrniti na serak, kjer sta prenočila. Odločila sta se, da se bosta naslednji dan vrnila v svoj bazni tabor in s seboj vzela vso opremo in hrano, če se vreme ne bo izboljšalo. To sta 25. aprila v slabem vremenu v resnici tudi storila.

PET DNI ZA POLDRUGI KILOMETER

Po štirih dneh počitka sta 30. aprila ponovno vstopila v steno in še isti dan dosegla serak na višini 5630 metrov. Do tod je prevladovalo ledno plezanje z naklono med 60 in 85 stopinj. Naslednji dan sta nato začela plezati že ponoči, kajti pred njima je bil najtežji del smeri, tako imenovana »rampa«, visoka približno 300 metrov, kjer se naklonina ledu v spodnjem delu postopno veča do

Lepa nepalska gora Ama Dablam z vrisano smerjo, po kateri sta na vrh priplezala **Vanja Furlan** in **Tomaž Humar**

70 stopinj, v srednjem delu ne pade pod 80 stopinj, v zgornjem delu pa se zapre s 50 metrov visokim skalnim previsom, kjer sta bila plezalca po 17 urah plezanja prisiljena bivakirati, potem ko sta večji del popoldneva in večera plezala prvi tehnični raztežaj v skali.

Naslednji dan, 2. maja, sta preplezala drugi tehnični raztežaj in ob pol štirih popoldne dosegla lažji svet nad »rampo«. Od tod sta plezala nenavezana in 6200 metrov visoko ponovno bivakirala. Naslednji dan sta preplezala 400 višinskih metrov; en skalni raztežaj sta se varovala, vse drugo sta preplezala nenavezana. Šotor sta proti večeru postavila na udobnem mestu 6600 metrov visoko in tam prespala. Tudi naslednji dan, 4. maja, sta plezala nenavezana, čeprav je bila naklonina vršnega dela stene približno 65 stopinj. Po šestih urah plezanja sta ta dan ob 16.45 stopila na vrh gore.

Samo uro pozneje sta začela sestopati po jugozahodnem grebenu, kjer poteka normalna smer na Ama Dablam in kjer sta na višini 6500 metrov postavila šotor in prenočila. Dne 5. maja, zadnji dan tega plezanja, sta ves dan sestopala in zvečer dosegla vznožje gore. Nekaj časa sta še hodila, z mrakom sta ponovno postavila šotor, bivakirala in se naslednji dan vrnila v svoj bazni tabor pod severozahodno steno, kjer ju je čakal **Zvonko Požgaj**.

Tomaž Humar na tiskovni konferenci takoj po vrnitvi v domovino
Foto: Slavko Šetina

TRIJE VZROKI ZA PRAZNOVANJE

»Kompleksna ocena smeri po ameriško-kanadski lestvici je VI, kar pomeni večdnevno plezanje v tehnično zahtevni in objektivno nevarni steni z veliko višinsko razliko, majhno možnostjo umika iz stene in zahtevnim sestopom,« sta plezalca napisala v poročilu za novinarsko konferenco po vrnitvi domov. V njem sta tudi navedla, da sta v petih dneh in med 48 urami efektivnega plezanja iz baznega tabora na višini 5630 metrov na vrh gore na višini 6828 metrov zaradi konfiguracije terena in stene preplezala 1648 višinskih metrov ali dnevno od 228 do 450 višinskih metrov.

Podrobnosti sta vsak zase in oba skupaj pripovedovala na tiskovnih konferencah, na eni od dveh pa ju je dopolnjeval še Zvonko Požgaj.

Prvi se je že 16. maja vrnil domov Tomaž Humar, za ta svoj hitri prihod pa je imel dovolj tehten vzrok: doma ga je čakal prvorojeni sin, ki ga še ni videl.

»Isti dan, ko sva se z Vanjo vrnila z gore v bazni tabor, sem kolikor je bilo le mogoče hitro odhitel v bazni tabor pod Everest, ker sem računal, da bi bil tam ob zelo številnih alpinistih in trekerjih lahko kdo, ki bi imel satelitski telefon,« nam je Humar pripovedoval v avtomobilskem servisu Debec v Mengšu; k svojemu glavnemu sponzorju za to odpravo je namreč prišel naravnost z letališča na Brniku. »Telefoniral sem domov in zvedel, da je žena Sergeja rodila sina Tomažka. Tako bo odlej vsaj en Tomaž pogosteje doma.« Po tej veseli novici se je vrnil v bazni tabor pod Ama Dablamom, spakiral svojo osebno opremo, odšel na majhno letališče v Luklo, se odpeljal v Katmandu in od tod s prvim letalom, za katero je dobil vozovnico, v Ljubljano. Povedal je še, da so se fantje kljub napornemu delu nekajkrat prav odlično zabavali in vsaj trikrat pošteno praznovali: najprej je bilo treba proslaviti 27. rojstni dan Zvonka Požgaja, potem 30. rojstni dan Vanje Furlana, nato še rojstvo Tomaža Humarja mlajšega.

POPOLNOMA ALPSKO PLEZANJE

Dne 28. maja sta se iz Nepala vrnila še Vanja Furlan in Zvonko Požgaj in dan pozneje na tiskovni konferenci skupaj s Humarjem povedala še nekaj podrobnosti o tej nadvse uspešni odpravi, katere pravo vrednost bo nemara pokazal šele čas.

Po sredini te stene so doslej vsaj tri odprave poskušale priplezati na vrh Ama Dablama, od tega dve slovenski, vendar nobeni podvig ni uspel. Trojica Slovencev, ki je bila zdaj pod goro, je steno natančno pregledala s teleskopom, za katerim je potem ves čas dežural Zvonko Požgaj in kolegoma v steni dajal napotke, ker je pač imel boljši splošen pregled nad steno in smerjo, »tako da je najin uspeh v resnici uspeh vseh treh, naše kolektivno delo«, kot sta dejala plezalca.

Odprava je bila karseda špartanska, s seboj predvsem zaradi pomanjkanja denarja ni imela niti zdravnika in seveda niti ne višinskih nosačev. Ker sta alpinista smer hotela na vsak način preplezati na čist alpski način, sta po prvem poskusu nesla s seboj v bazni tabor vse, kar sta imela s seboj, vso opremo in vso hrano, in se vnovič podala v steno vsak s 25 do 30 kilogramov težkim nahrbtnikom, v katerih sta imela za deset dni hrane, šotor, bivač vrečo in spalno vrečo.

Tretji dan plezanja sta v steni izgubila vso ledno opremo, ker jima je po nerodnosti padla v prepad. Tako sta pravzaprav morala priplezati bodisi na vrh, bodisi priti na normalno smer, kajti po isti smeri se čez steno nikakor ne bi mogla vrniti.

NAJVIŠJA OCENA MISS HAWLEY

Kljub tej nezgodi in skorajšnji nesreči, ko se je dvakrat nedaleč od njiju podrl serak, ko sta bila obakrat ne navezana, vendar ju je plaz na srečo samo oplazil, je bilo to njuno plezanje tako idealno, da bolj skoraj ne bi moglo biti, kot sta plezalca povedala po vrnitvi v Ljubljano. Smer sta v spomin na pokojnega odličnega alpinista **Staneta Belaka-Šraufa** imenovala po njem.

Ko se je trojica vrnila v Katmandu in se oglasila pri dolgoletni kronistki himalajskih alpinističnih dogajanj miss **Elisabeth Hawley** ter ji natančno razložila svoje dejanje, je ta dopisnica agencije Reuter dejala, da je to v predmonsunskem času zanesljivo daleč največji dosežek v Himalaji in poleg Carsolijevega pravzaprav edini omembe vreden ta čas v najvišjem pogorju sveta; Mehčan **Carlos Carsolio**, ki je sprva nameraval sodelovati s slovensko smučarsko odpravo na Everestu, je namreč ta čas priplezal še na svoj zadnji osemtisočak, ki mu je manjkal v seriji vseh 14 osemtisočakov, kolikor jih je na Zemlji, na Manaslu, ter tako za Južnim Tirolcem **Reinholdom Messnerjem**, Poljakom **Jerzjem Kukuczko** in Švicarjem **Erhartom Loretanom** postal četrti človek, ki mu je uspel tak podvig. »Pol drugo uro si je vzela časa za ta pogovor, čeprav je znano, da si natančno odbere sogovornike, s katerimi je kolikor je le mogoče kratka,« so povedali naši alpinisti.

KORISTNA AKLIMATIZACIJA

Jezerjani so 4. junija na ljubljanskem letališču Brnik spet toplo pozdravili svojega junaka Dava Karničarja, ko se je skupaj z drugimi člani smučarske odprave na Everest vrnil domov. Prišle so narodne noše, njegov oče Andrej, legendarni oskrbnik Češke kočice, njegov brat Drejc, s katerim sta skupaj smučala z vrha Anapurne, predsednik Planinske zveze Slovenije **Andrej Brvar**, več alpinistov, predvsem srednje generacije, in vsi trije

letošnji zmagovalci Ama Dablama. Pogledi vseh so bili uprti v Karničarjeve roke: kako hudo ga je poškodovala najvišja gora sveta in kakšne bodo posledice tistega 9. maja, ko je Everest zahteval toliko smrtnih žrtev. Na tiskovni konferenci so člani odprave, predvsem še vodja Viki Grošelj, novinarjem razložili potek odprave.

Tudi ta odprava je odšla na pot iz Ljubljane 29. marca, prek New Delhija pripotovala v Katmandu in se potem deset dni aklimatizirala na višino na nepalski strani Everesta. Med 5. in 14. aprilom so se alpinisti v območju ogromne doline Kumbu, kjer je tudi Ama Dablam, v ugodnem vremenu povzpeli na 6117 metrov visoki Imja Tse ali Island Peak in še na nekaj okoliških pettisočakov, nato še štiri dni v Katmanduju urejali formalnosti, 20. aprila pa s tovornjakom za opremo in minibusom za moštvo odpotovali do kitajske meje. Brez zapletov so jo prestopili in 22. aprila prišli do avtomobilske baze pod Everestom na višini 5200 metrov. Tam se je vreme poslabšalo in so zato in zaradi čakanja na jake šele 27. aprila s 70 jaki in 140 tovari krenili proti glavni bazi na višini 6450 metrov, ki so jo dosegli dan pozneje. Prejšnja aklimatizacija na višino se jim je zelo obrestovala in so lahko takoj začeli delati na gori.

HITRO NAPREDOVANJE PROTI VRHU

Tako so že 30. aprila Grošelj, Karničar in Klemenc skupaj s štirimi šerpami (s seboj so imeli pet šerp, kuharja in kuharskega pomočnika iz Nepala ter zveznega oficirja iz Kitajske) na severnem sedlu na nadmorski višini 7050 metrov postavili prvi višinski tabor, Davo Karničar pa je isti dan celo še raziskal pot naprej do višine 7600 metrov, potem pa so se vsi skupaj vrnili v

Davo Karničar s hčerko po vrnitvi z Everesta, ki ga je kruto opomnil, naj se to pot umakne

bazni tabor, ki so ga naslednji dan po starih šerpovskih običajih posvetili, da bi jim bili gorski in drugi bogovi naklonjeni.

Dne 4. in 5. maja sta zaradi močnega vetra propadla dva poskusa, da bi na višini 7800 metrov postavili drugi višinski tabor; 4. maja je Grošelj s tremi šerpami prišel do višine 7500 metrov, dan pozneje pa Karničar z dvema šerpama do iste višine.

Le dva dni pozneje so začeli prvi poskus vzpona na vrh, ko se je Grošelj s tremi šerpami povzpел v prvi višinski tabor. Dne 8. maja je ista skupina kljub močnemu vetru napela 200 metrov fiksni vrvi in na višini

namesto komentarja

DOGODKI, KI JIH NI

Prenekaterikrat slišimo očitke, češ da Planinski vestnik na svojih straneh nekaterim planinskim društvom, nekaterim planinskim dejavnostim in dogodkom posveča bistveno večjo pozornost kot drugim. Uredništvu je včasih celo očitano, da na straneh osrednje slovenske planinske revije že vrsto let ni bila posvečena niti ena sama vrstica delu katerega od planinskih društev, medtem ko je o drugih zabeleženo malone vse, kar se je v njem pomembnejšega dogajalo.

Očitki popolnoma držijo, uredništvo pa se zaradi tega komajda čuti krivo.

Za takšno stanje sta vsaj dva glavna vzroka. Najprej je treba vedeti, da nekaterih društev planinska kultura, kamor sodijo tudi planinska literatura in z njo Planinski vestnik, sploh ne zanima, ker so jim popolnoma dovolj njihovi planinski izleti, včasih nemara povezani še s kakšno družabnostjo in tekočimi zadevami. Potem je treba vedeti, da je njega dni

imelo vsako planinsko društvo svojega propagandista, ki je med drugim vsaj občasno poskrbel za kakšen prispevek, ki ga je poslal na nekaj časopisnih naslovov, tudi v Dvoržakovo 9 v Ljubljano. Ko so že pred časom planinski društveni propagandisti v glavnem izumrli, so javni mediji, ki za take naloge nimajo redno zaposlenih poklicnih novinarjev, popolnoma odvisni od človeka, ki ga hkrati zanima pisanje in planinstvo in včasih popiše kakšen dogodek iz planinskega društvenega življenja ali delovanja in ga pošlje na ustrezen naslov.

Žal so bralci zaradi tega prikrajšani za marsikateri zanimiv društveni utrinek in dogodek, ki bi lahko bil spodbuda tudi drugim pri njihovem delu. Prav tako širša javnost ne ve, da je iz društvenih vrst odšel zaslužen planinec, ki bi si prav gotovo zaslužil nekaj vrstic spomina. Mimo širše javnosti gredo celo veliki društveni gospodarski dogodki, kot so na primer gradnje ali prenove planinskih koč.

Prav škoda je, da so ti dogodki za slovensko planinsko zgodovino skoraj zanesljivo izgubljeni. Neki znani novinar je dejal: če dogodek ni opisan v časopisu, je tako, kot da se ni zgodil. Tega se marsikje v planinskih vrstah, žal, ne zavedajo.

Marjan Raztresen

Kitajska pobočja Everesta z vrisano smerjo, po kateri je najvišje prišel Davo Karničar

7800 metrov vendarle postavila drugi tabor. Isti dan je direktno iz baze prišel v drugi višinski tabor Karničar z dvema šerpama, v tem taboru je bila takrat kompletna oprema za tretji višinski tabor in dovolj kisika za vzpon na vrh. Karničar, ki nošnje smuči ni zaupal nikomur, jih je sam prinesel v drugi tabor, kjer je ostal s tremi šerpami, medtem ko se je Grošelj z dvema šerpama vrnil v bazo.

KRUTO OPOZORILO USODE

Dne 9. maja so v prvi višinski tabor odšli zdravnik dr. Meško, snemalec Stipe Božič in fotograf odprave Stane Klemenc, slednja pa sta tam pripravila vse potrebno za filmsko dokumentiranje vzpona in smučanja z vrha. Isti dan zjutraj se je Karničar po dogovoru s šerpami, da mu bodo sledili, začel vzpenjati po velikem ozebniku proti mestu, predvidenem za tretji višinski tabor. Takrat se je vreme že začelo slabšati, Everest se je začel pokrivati z oblačno kapo, na njegovih pobočjih so se sprostil močni vetrovi, pritisnil je hud mraz. Karničar je dosegel višino 8200 metrov, kjer naj bi stal tretji višinski tabor in tam kakšno uro čakal šerpe, ki pa zaradi nenadnega poslabšanja vremena niso mogli za njim.

Takrat se je tam zgodilo nekaj, kar bi bilo mogoče smatrati bodisi za katastrofo, bodisi za opozorilo usode. Ko je Davo Karničar čakal na šerpe in tam na pobočju pri-trjeval smuči, da mu jih viharji ne bi odnesli, si je snel rokavice — in ne levi roki opazil belino, znamenje hudih ozeblin. Ne da bi samo trenutek premišljeval, si je na obraz nataknil kisikovo masko, še enkrat sentimentalno pogledal smuči, ki jih je pustil na gori in bliskovito začel sestopati, kar mu je, kot se je pokazalo le nekoliko pozneje, rešilo življenje. Še isti večer je prišel v bazni tabor, kjer mu je dr. Meško nudil hitro in strokovno pomoč.

Dva dni je potem na gori vseh gora divjal vihar, kakršnega tam že dolgo ni bilo. Najmanj devet alpini-

stov in trekerjev, trije na kitajski in šest na nepalski strani, je ta dva dni umrlo na Everestu, nekateri so se rešili ali so jih rešili s katastrofalnimi zmrzlinami po rokah, nogah in obrazu. Ta dva dni je dr. Meško v baznem taboru na kitajski strani gore poskušal narediti vse, da bi Karničarja kolikor bi bilo le mogoče pozdravil in da bi se lahko vrnil na goro. Vendar so bile poškodbe prehude in 11. maja se je Viki Grošelj

Pismo s Himalaje

Kako zelo sem se razveselila, ko mi je pismonoša prinesel pismo, ki je bilo avionsko oddano in Katmanduju 21. maja letos in je prispelo do mene 4. junija, ko je zvečer TV prikazala vrnitev slovenske himalajske odprave! Že po pogledu na naslov sem iz pisave spoznala, da ga je napisal moj spoštovani planinski prijatelj **dr. Damijan Meško**, ki je kot zdravnik spremljal našo himalajsko odpravo. Kako pa sem bila presenečena, ko sem pismo odprla in zagledala dve strani na drobno opisanega doživetja izpod Everesta! Nisem se mogla načuditi, da se taka osebnost, kot je dr. Damijan Meško, spomni mene, 85 let stare planinke, in mi obenem sporoči, da je na Gori poiskal lep kamen, ki mi ga bo prinesel za obogatitev našega planinskega muzeja. Iz srca sem mu hvaležna, a ker ni prave sreče, če jo uživaš sam, jo moraš z nekom deliti. Delila jo bom z vami, dragi bralci Planinskega vestnika, in vam vsebino tega pisma v glavnem sporočila v prepričanju, da bo tudi za vas zanimivo.

Torej:

»Končali smo odpravo, ki smo jo začeli z velikim veseljem in upanjem v uspeh. Vsi smo delali z vsem srcem, da bi **Davo Karničar** uspel in lepo napredo-

po posvetu in v soglasju z vsemi odločil odpravo končati.

DNEVA, KO JE NA GORI UMRLO DEVET LJUDI

Že 14. maja so šerpe pospravili prvi višinski tabor, dva dni pozneje pa še bazni tabor in isti dan je odprava zapustila to domovanje pod goro. Dne 18. maja so vsi skupaj zapustili avtomobilsko bazo pod Everestom. Stipe Božič se je z vsemi šerpami in tovari vrnil na nepalsko mejo in od tod odpotoval v Katmandu, kamor so prišli dan pozneje, pet Slovencev pa je ta dan odpotovalo proti Lasi, glavnemu mestu Tibeta, kamor so prispeli 20. maja. Med potjo so si ogledali pristop pod Gjačung Kang, kamor naj bi jeseni odšla slovenska alpinistična odprava, ter gorski skupini Noijin Kang Sang (7223 m) in Njyngčen Tangla (7162 m). Med 20. in 24. majem so s predstavniki Tibetanske planinske zveze urejali formalnosti in se dogovorili za neposredno sodelovanje, 25. maja so iz Lase poleteli v Katmandu, 3. junija odpotovali iz nepalske prestolnice proti domu in na Brniku pristali 4. junija zgodaj popoldne.

Na tiskovni konferenci takoj po pristanku letala na Brniku so člani odprave povedali še nekaj podrobnosti o tej ekspediciji, ki sicer ni dosegla zastavljenega cilja, je pa naredila vse, kar je bilo mogoče, da bi ga in bi ga z malo športne sreče tudi uresničila.

»Sprva smo mislili, da imamo smolo, ko je bil Davo tako blizu cilja, pa se mu je moral odpovedati,« je dejal Viki Grošelj. »Toda ko smo zvedeli, da je na Everestu ta dva dni umrlo najmanj devet ljudi, smo šele videli,

Davo Karničar s povito levo roko, na kateri so mu morali amputirati dva zmrznjena prsta

Foto: Blaž Samec

kako velikansko srečo smo imeli vsi skupaj in še predvsem Davo.«

Tehnični vodja odprave Tone Škarja je kot izkušen himalajski maček in dober poznavalec tamkajšnjih razmer poudaril, da je imel Davo pravzaprav velikansko srečo, da je 9. maja na višini 8200 metrov opazil

val na gori. Bazo smo imeli 6400 metrov visoko. To je gotovo najvišja baza na svetu, že v osrčju Everesta s tibetanske strani. Tudi vreme je bilo nekaj dni lepo. Toda tistega nesrečnega dne, bilo je 9. maja, se je vreme spremenilo. Davo je na višini 8200 metrov. Ko se je s smučmi še vzpenjal proti vrhu, je ozebel po levi roki in nam sporočil, da ima bele prste. Takoj je začel sestopati. Tudi jaz sem sestopil s Severnega sedla v bazo in ga začel zdraviti. Toda zdaj ima 4. in 5. prst leve roke črn in potrebna bo amputacija.

Istega dne je na Everestu na obeh straneh gore od mraza in vetra umrlo devet ljudi.

Mi smo začeli pospravljati na gori, ker je bil naš edini cilj, da Davo Karničar kot prvi na svetu smuča z Everesta. Drugih ciljev nismo imeli. Vreme pa je bilo v naslednjih dneh takšno, da je bil prvi božji prst, ki je opozoril Dava, naj gre z gore. Zeblo nas je v bazi, v šotoru, veter je hotel odtrgati šotor, predvsem ponoči je bil še močnejši in seveda je bil hujši tudi mraz.

Nisem pozabil na Vas in sem prav na gori poiskal lep kamen za Meškov planinski muzej.

Zdaj smo v Lasi. To je impresivno mesto in predvsem občudujem Tibetance, ker so mirni, prijazni, delavni — in vsak se ti nasmeje, če mu le ponudiš prijazen pogled. Čez dva dni gremo v Katmandu in potem domov.

Veselim se edino, da bom doma hodil po naših hriboh, mogoče jo bom celo mahnil čez Pohorje, ki je Vaše

Pohorje, ker že nekaj let nisem šel poleti čez Pohorje. Tudi sem zaključil z odpravami; tako mislim in sem se odločil, ker enkrat moraš znati nehati.

Dan ugaša, večer je. Tako je odšel še en dan v večnost. Tega se v Himalaji ali v Tibetu še bolj zaveš. Ne vem zakaj.

Mislim, da se bomo letos kaj videli. Bom letos kaj srečal Cirila v Julijcih?

Od naše odprave Vas vsi poznajo in Vas vsi še enkrat pozdravljajo. Bomo še kaj brali od Vas v Planinskem vestniku?

Vse Vaše in Vas lepo pozdravljam in na svidenje
Vaš

Damijan Meško.«

Ko se s srcem vživljam v dogajanje pogumnih Slovencev v daljni, mogočni Himalaji, me neizmerno veseli to, da se je odprava kljub navideznemu neuspehu srečno vrnila, da je ravnala razumno, še najbolj pa me veseli, da se je g. Davo Karničar vrnil srečno v naročje svoje drage družinice, ki je ves čas trepetala zanj. Kar strah me je misliti na možnost drugačnega konca in bojim se, da bi se g. Davo še ponovno vračal v objem smrti, kateremu se je to pot srečno umaknil. Premagati sam sebe je največja zmaga! Iskrene čestitke!

Erna Meško

svojo zmrzlo roko in se nemudoma vrnil v bazni tabor. »Tista dva dni je bilo na Everestu najslabše vreme tega desetletja v maju, ko je iz Bengalskega zaliva pritisnil močan ciklon,« je dejal. »Čeprav je za Davota to huda nesreča, objektivno gledano ni tako strašna, kot bi lahko bila. Če bi ne opazil omrzlin, bi nemara še ostal na gori in bi mogoče delil usodo nesrečnežev, ki se niso vrnili z nje.«

DAVO BO SMUČAL Z EVERESTA

Davo Karničar, ki se je sprijaznil s tem, da bo na levi roki izgubil mezinco in del prstanca, je pripovedoval o dveh pomembnih dosegedanjih smučanjih z Everesta: »**Pierre Tardivel** je smučal z Južnega sedla, **Hans Kammerlander** pa je le nekaj dni po našem odhodu iz baznega tabora prispel prav tja in se odlično aklimatiziral z vzpona na vrh osemtisočaka Šiše Pangme, od koder je prišel, povzpel na vrh Everesta, si na najvišji točki Zemlje pripel smučič, odsmučal kakšnih 200 višinskih metrov, si odpel smučič, sestopal peš in po podatkih, ki smo jih dobili, na višini 7000 metrov spet pripel smučič in se smučal do višine 6400 metrov. Menda sploh ni imel v načrtu smučati z vrha v bazni tabor, ampak se predvsem s smučmi spustiti z vrha. To je sicer izjemen dosežek, vendar drugačen od mojih načrtov, ki jih še vedno imam: smučati čisto z vrha gore

prav do baznega tabora oziroma do tja, do koder bo takrat sneg. Narediti nameravam natanko isto, kar sva lani naredila z Drejcem na Anapurni — v enem kosu odpeljati od vrha do vznožja gore.«

Pravi, da je na letošnji odpravi odlično spoznal Everest in se naučil marsikaj, česar doslej o gori ni vedel, tako da si je pridobil bogate izkušnje za prihodnje leto, ko bo znova poskusil uresničiti svoj letošnji načrt. »Zdaj me je Everest kolikor je le mogel prijazno spodil s svojih pobočij, dokler je bil še čas,« je dejal, »kar bi lahko pomenilo, da mi bo prihodnje leto naklonjen.«

Dr. Damijan Meško, zdravnik odprave, je odgovoril na vprašanje, kaj pomeni Karničarjeva sedanja poškodba za njegovo nadaljnjo smučarsko in alpinistično kariero.

»Brez enega ali v najslabšem primeru dveh še najmanj obremenjenih prstov leve roke bo lahko brez težav smučal,« je dejal. »Sedanja poškodba ga gotovo ne bo ustavila pri njegovih načrtih, ki si jih je zastavil. Na pobočjih Everesta, ko se je to zgodilo, je bil invalid, ko ga bodo pozdravili, ne bo več.«

Davo Karničar ga je še dopolnil: »Zdaj, ko sem goro skoraj do potankosti spoznal, je moja želja po smučanju z vrha Mount Everesta še večja, kot je bila pred odhodom na sedanjo odpravo. Prihodnje leto ob tem času bom storil res čisto vse, da uresničim ta svoj načrt.«

GORSKI REŠEVALCI SO NAŠLI TRUPLI JASNE BRATANIČ IN STANETA BELAKA-ŠRAUFA

ZADNJI POTI NESREČNIH ALPINISTOV

Alpinista **Stane Belak-Šrauf** in **Jasna Bratanič** sta pokopana v posvečeni zemlji: potem ko sta od lanskega božiča pogrešana plezalca prve dni letošnjega leta na visoko zasneženih pobočjih Nad Šitom glave in

Stane
Belak-Šrauf

Mojstrovke zaman iskali dve stotnji gorskih reševalcev, so ju konec maja našli v plazovih med tema gorama, vendar na drugi strani, najdibi pa je botrovalo zares izjemno in nenavadno naključje.

Šrauf je v svoji dolgoletni alpinistični karieri plezal in hodil po gorah s številnimi plezalci in drugimi gorniki ter z nekaterimi od njih postal dober prijatelj. Tako se je po neuspešnih iskalnih akcijah prve dni letošnjega leta letošnjo pomlad marsikateri njegov alpinistični prijatelj čisto na lastno pest odpravil na plazove pod obema gorama, hodil po njih in iskal kakršnokoli sled za izginulima alpinistoma. Glede na podobne neuspešne izkušnje pa se organizirane večje iskalne akcije po januarju niso več lotili, ker ni bilo za iskanje prav nobene oprijemljive točke.

SPOROČILO IZ SANJ

Neko noč sredi maja pa je gorski reševalec Postaje GRS Ljubljana in gospodar Komisije za Gorsko reševalno službo pri Planinski zvezi Slovenije **Boris Bertonec** sanjal svojega prijatelja Šraufa, s katerim je kot soplezalec opravil nekaj vzponov. Šrauf ga je v sanjah klical in nekaj spraševal s plazu pod Mojstrovko, tisti del plaz, kjer je Šrauf stal, pa je Boris še v snu brez težav natančno lociral: ta plaz, na katerem je bil to zimo tudi sam nekajkrat, da bi našel kakšno sled za izginulim prijateljem, namreč kar dobro pozna.